

Program Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030, Konkurs PROO-1a Edycja 2023.

Podsumowanie realizacji projektu w 2025 r.

31 grudnia 2025 roku zakończona została trzecia - ostatnia część projektu pn.: "Wsparcie rozwoju i działań statutowych Stowarzyszenia Obywatelskiego Parlamentu Seniorów". Projekt realizowany był przez Obywatelski Parlament Seniorów i finansowany przez NIW w ramach Programu Rozwoju Organizacji Obywatelskich na lata 2018-2030. Konkurs PROO-1a Edycja 2023. Cel projektu został zrealizowany między innymi poprzez:

1.. Opracowano kolejne dokumenty strategiczne Stowarzyszenia w zakresie działalności, planów finansowych oraz poprawy zarządzania na podstawie założonych celów OPS oraz Deklaracji programowej. Prace ukierunkowane zostały na opracowaniu Regulaminu funkcjonowania OPS po

szerokich konsultacjach społecznych jego postanowień. Regulamin OPS określił kompetencje organów, zasady tworzenia struktur regionalnych pod nazwą Regionalna Delegatura OPS oraz struktur wewnętrznych – komisji, zespołów roboczych. Powołano Komisję Prawną, Komisję Bezpieczeństwa, Komisję Zdrowia i Spraw Społecznych oraz Komisję do spraw współpracy międzynarodowej. 13 października 2025 r. na XI Sesji Plenarnej Delegatów OPS, odbywającej się w Sali Obrad Plenarnych Sejmu RP, zostały podjęte Uchwały:

Uchwała nr 1 w sprawie przyjęcia sprawozdania za okres IV Kadencji,

Uchwała nr 2 w sprawie przyjęcia Deklaracji Programowej,

Uchwała nr 3 w sprawie przyjęcia Rekomendacji skierowanej do władz państwowych i samorządowych.

(<https://www.parlamentseniorow.pl/wpcontent/uploads/2025/10/Rekomendacje.pdf>).

2. Zgodnie z zapisami projektu zrealizowano 5 dwudniowych szkoleń w Delegaturach OPS oraz warsztatów dodatkowy. Szkolenia prawne i obywatelskie wg indywidualnych programów opracowanych z uwzględnieniem lokalnych potrzeb pn.: "Temida dla Seniorów" składały się z następujących komponentów:

1. Prawa i obowiązki konsumenta

2. Prawo spadkowe w praktyce

3. Prawo cywilne w praktyce.

Dodatkowym elementem przeprowadzanych szkoleń było uświadomienie Seniorów jak ważne jest ich bezpieczeństwo prawne, konsumenckie oraz bezpieczeństwo osobiste.

Uczestnikami warsztatów byli Seniorzy w wieku 60+ (zgodnie z wymogami programu) z terenu 5 Delegatur OPS. W dwudniowych warsztatach uczestniczyło ogółem 256 Seniorów. Wartość zaplanowanego wskaźnika została zrealizowana w 100%.

Dokumentacja zdjęciowa znajduje się na stronie internetowej Obywatelskiego Parlamentu Seniorów

(<https://www.parlamentsseniorow.pl/category/aktualnosci/page/2/>).

Wydatki dotacji wg. Źródła finansowania

	Zaplanowane w umowie	Faktycznie poniesione	Środki niewykorzystane
Środki z FWRSO	96 000,00 zł	95 863,33 zł	136,67 zł
Środki z dotacji celowej	0,00 zł	0,00 zł	0,00 zł
RAZEM	96 000,00 zł	95 863,33 zł	136,67 zł

SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI ZADANIA DOFINANSOWANEGO W RAMACH EDYCJI 2023

PROO 1a

ZA OKRES 2023-2025

Zadanie 1. Opracowanie, aktualizacja strategii rozwoju organizacji.

Realizując cele OPS, do jakich należy m.in. wzrost świadomości obywatelskiej i zwiększenie społecznej aktywności osób starszych, budowanie realnego wpływu Seniorów na funkcjonowanie społeczeństwa obywatelskiego oraz na kierunki rozwoju polityki senioralnej, a także dążenie do konstruktywnego dialogu z podmiotami administracji publicznej, rządowymi i samorządowymi w kształtowaniu sytuacji i godnego życia osób starszych, skupiono się przede wszystkim na czynnościach aktywizujących i integrujących Seniorów poprzez sieć Delegatur. W okresie realizacji projektu utworzono 4 nowe Delegatury (Łódzką, Lubelską, Podlaską i Podkarpacką). Organizacja sieci wymagała przemyślanego i ciągłego zarządzania, wyznaczania strategii, powołania organów do operacyjnego zarządzania, przypisania im konkretnych zadań, nadzorowania realizacji. Prace ukierunkowane zostały na stworzenie Regulaminu funkcjonowania i jak najszybszych konsultacji społecznych jego postanowień. Regulamin OPS określił kompetencje organów, zasady tworzenia struktur regionalnych pod nazwą Regionalna Delegatura OPS oraz struktur wewnętrznych – komisji, zespołów roboczych. Powołano Komisję Prawną, Komisję Bezpieczeństwa, Komisję Zdrowia i Spraw Społecznych oraz Komisję ds., współpracy krajowej i międzynarodowej. Stworzono podstawowe dokumenty, tj.: Regulamin Prawa Zamówień Publicznych OPS, Politykę Rachunkowości OPS, w tym Plan Kont. Przygotowane zostały przez wszystkie Delegatury rekomendacje skierowane do poszczególnych Komisji. Komisje przygotowały rekomendacje najważniejszych wniosków o ogólnopolskim zasięgu, które w dniu 13 października 2025 r. zostały przedstawione na XI Sesji Plenarnej OPS. Podczas Sesji plenarnej przyjęto uchwały dotyczące: Deklaracji Programowej wraz z Rekomendacjami do działań własnych oraz w prawie przyjęcia Rekomendacji skierowanych do władz państwowych i samorządowych wszystkich szczebli oraz dla własnych działań programowych (https://parlamentsseniorow.pl/wp-content/uploads/2024/10/Uchwała-nr-2-28_1_0_2024-Sesja-OPS.pdf). Rekomendacje oraz Regulamin są dostępne pod adresem <https://www.parlamentsseniorow.pl/biblioteka/>.

Rekomendacje w zakresie działań własnych OPS:

1. Wspieramy słuszne i konieczne zmiany dot. polityki senioralnej wprowadzane przez Rząd, a bezpośrednio przez Urząd Ministra ds. Polityki Senioralnej oraz Radę ds. Polityki Senioralnej, np. bon senioralny, który będzie bardzo dużym wsparciem dla osób niesamodzielnych, ich rodzin, a jednocześnie otworzy rynek pracy dla opiekunów.
2. Domagamy się przestrzegania praw obywatelskich wobec osób starszych poprzez działania profilaktyczne i zapobieganie przemocy, walkę z nadużyciami i oszustwami, zapewnienie bezpieczeństwa społecznego, ułatwienie dostępności do rynku pracy, nowych technologii, opieki zdrowotnej długoterminowej oraz paliatywnej, w tym wsparcia finansowego i socjalnego.
3. W zakresie ochrony zdrowia promujemy profilaktykę, aktywność fizyczną, stosowanie kalendarza szczepień zalecanych dla osób starszych.
4. Poddamy analizie założenia polityki senioralnej w środowisku wiejskim i małych miasteczek, wzmacniając działania organizacji senioralnych wobec tej grupy seniorów.
5. Wspieramy wszelkie działania w zakresie aktywizacji zawodowej seniorów. Wnosimy o uproszczenie i ułatwienie podejmowania działalności gospodarczej przez osoby starsze.
6. Będziemy podejmować działania na szczeblu lokalnym i krajowym mające na celu:
 - a. wykorzystanie potencjału i energii seniorów do realizacji naszych spraw,
 - b. stworzenie mechanizmów umożliwiających współpracę i współdziałanie wszystkich organizacji senioralnych w regionach i na szczeblu krajowym.
7. Regionalne delegatury OPS powinny aktywnie działać na rzecz integracji wszystkich organizacji i instytucji senioralnych w danym regionie.
8. Delegatury powinny formułować rzetelnie wypracowane uwagi i propozycje do wszelkich inicjatyw legislacyjnych, opartych na trosce o każdego – bez wyjątku – seniora.
9. Należy pamiętać o różnorodności środowiska senioralnego, a zwłaszcza o seniorach, którzy są w szczególnie trudnej sytuacji życiowej z powodów: złych warunków ekonomicznych, niepełnosprawności, złego stanu zdrowia, chorób często występujących w podeszłym wieku, a także o tych seniorach, którzy są w tragicznej sytuacji w wyniku przemocy ekonomicznej, psychicznej, fizycznej i innych działań przestępczych, w których ofiarami są osoby starsze.
10. Wypracowanie stanowiska OPS w imieniu całego pokolenia polskich seniorów to bardzo trudne, ale niezbędne zadanie, które stoi przed nami. Wśród nas są najczęściej osoby aktywne, wykształcone, mające potrzebę i czas na działalność społeczną, ale to nie zwalnia nas od troski wobec tych, którym doskwiera samotność i niedostatek.

Zadanie 2. Organizacja warsztatów szkoleniowych na temat partycypacji społecznej.

Zadanie zostało zrealizowane w 2024 r. Przeprowadzono warsztaty w Delegaturach OPS, w okresie od stycznia do grudnia 2024 roku. Warsztaty składały się z komponentów: DZIEŃ I.

ŚWIADOMY SENIOR - I.1. Moduł "Mój potencjał na plus" (tematyka m.in. poczucie własnej wartości, wiara w siebie, moje plusy i minusy, moje wartości, wewnętrzny krytyk; metody – prezentacja/prelekcja, zadania indywidualne, praca w grupach), I.2. Moduł „Budujemy komunikatywność, pewność siebie i asertywność” (tematyka: autoprezentacja, wystąpienia publiczne, umiejętności interpersonalne;

metodyka: prezentacja/prelekcja, dyskusja, DZIEŃ II. AKTYWNY SENIOR - II.1. Moduł „Seniorzy działają wspólnie – seniorzy działają społecznie” (tematyka: specyfika projektu i działalność projektowa, od czego zacząć projekt, projekty międzypokoleniowe; metodyka: prezentacja/prelekcja, dyskusja, praca w grupach), II.2. Moduł „Obywatelski senior” (tematyka: różne formy partycypacji np. budżet obywatelski czy konsultacje społeczne, metodyka: przeprowadzenie symulacji posiedzenia Rady Miasta/Gminy przy wykorzystaniu elementów debaty Oksfordzkiej – podział na grupy, przygotowanie argumentacji w grupach, debata przedstawicieli, pomiędzy turami udział pozostałych uczestników w postaci głosów z Sali, na koniec głosowanie), „Sesje mentoringowe dla aktywizacji społecznej i obywatelskiej”. Podczas sesji mentoringowych zainteresowani uczestnicy szkolenia mogli skorzystać z pomocy ekspertów prowadzących szkolenie w ramach indywidualnego poradnictwa w celu aktywizacji społecznej i obywatelskiej seniorów w społecznościach lokalnych (przykładowe tematy: aktywizacja klubów seniora, formy zachęcenia seniorów do uczestnictwa w wydarzeniach, innowacyjne kanały informacji o aktywnościach, pozyskiwanie funduszy na działania klubów). Uczestnicy, zgodnie z założeniami projektu, korzystali z cateringu podczas warsztatów. Warsztaty miały charakter spersonalizowany i dostosowany do potrzeb seniorów, moderowane przez specjalistów rozumiejących potrzeby seniorów oraz mających doświadczenie w procesie partycypacji senioralnej, co pozwoliło efektywnie zrealizować wydarzenia przy dużym zainteresowaniu uczestników. W warsztatach wzięło udział 542 uczestników 60+. Liczba uczestników potwierdzona na listach obecności). Warsztaty zostały zorganizowane we ścisłej współpracy z Delegaturami OPS, Przedstawiciele, których pomagali rekrutować uczestników i promować wydarzenia. Warsztaty odbywały się głównie w salach jednostek samorządowych. Dokumentacja zdjęciowa znajduje się na stronie głównej OPS, w zakładce Delegatury. Obywatelskiego Parlamentu Seniorów Grupę docelową stanowiła społeczność lokalna z terenu 5 Delegatur OPS zlokalizowanych na terenie kraju. Uczestnikami warsztatów byli Seniorzy w wieku 60+ (zgodnie z wymogami programu) z terenu 5 Delegatur OPS.

Zadanie 3. Szkolenia prawne i obywatelskie wg indywidualnych programów opracowanych z uwzględnieniem lokalnych potrzeb.

Organizacja 5 dwudniowych warsztatów w Delegaturach OPS. Zgodnie z zapisami projektu zrealizowano 6 dwudniowych warsztatów w Delegaturach OPS, w okresie od stycznia do grudnia 2024 roku. Warsztaty "Temida dla Seniorów" składały się z następujących komponentów:

1. Prawa i obowiązki konsumenta (w tym rękojmia za wady). Dziedziczenie testamentowe (w tym: czym jest testament, rodzaje testamentów, odwołanie testamentu, przykłady testamentu).

2. Prawo spadkowe w praktyce (część 1) – jak sporządzić ważny testament, kiedy i jak można go zmienić (w tym dziedziczenie ustawowe, zachówek i wydziedziczenie). Dziedziczenie ustawowe (w tym: kolejność dziedziczenia, odrzucenie/przyjęcie spadku, przykłady aktów notarialnych dot. prawa spadkowego, akt poświadczenia dziedziczenia, kazusy).

3. Prawo spadkowe w praktyce (część 2) – jak sporządzić ważny testament, kiedy i jak można go zmienić (w tym dziedziczenie ustawowe, zachówek i wydziedziczenie). Zachówek (w tym: czym jest zachówek, osoby uprawnione do zachowku, substrat zachowku). Darowizna (w tym: darowizna nieruchomości a darowizna ruchomości; przykłady aktów notarialnych, jak poprawnie zgłosić umowę darowizny środków pieniężnych).

4. Prawo cywilne w praktyce – darowizny, odwrócona hipoteka. Pełnomocnictwo (w tym: czy wymaga formy aktu notarialnego, przykłady pełnomocnictw, koszty pełnomocnictwa w kancelarii notarialnej). Umowa dożywocia. Uzupełnienie spotkania o tematy poruszone przez słuchaczy. Dodatkowym elementem przeprowadzanych warsztatów było uświadomienie Seniorów jak ważne jest ich bezpieczeństwo prawne, konsumenckie oraz bezpieczeństwo osobiste.

Zagrożenia bezpieczeństwa państwa, terroryzmem, przestępczością zorganizowaną i pospolitą, bezpieczeństwo urządzeń domowych, telefonu (film), zasady bezpiecznego funkcjonowania:

w mieszkaniu, w podróży środkami komunikacji publicznej, zasady bezpiecznego posługiwania się kartami płatniczymi i obsługi bankomatu, sposoby postępowania w przypadku napadu ulicznego oraz sytuacji zakładniczej. Szczególne zainteresowanie uczestników było w zakresie bezpiecznego posługiwania się kartami płatniczymi i obsługi bankomatu. Wykładowca wręczył kilka specjalnych okładek na karty, uniemożliwiających odczytanie kodu przez obce osoby.

Zadanie 4. Organizacja konferencji regionalnych.

Zadanie zostało zrealizowane w 2023 r., przeprowadzono 16 Konferencji, w Delegaturach OPS.

Zadanie 5. Wizyty studyjne w regionach.

Zorganizowano 32 wizyty studyjne w 2023 r.- 16 i w 2025 r.- 16. Celem wizyt było „Wzmocnienie systemu, oraz wsparcie osób w wieku senioralnym” poprzez kontynuowanie sieciowania organizacji senioralnych i tworzenia nowych struktur Stowarzyszenia.

Informacja o realizacji zaplanowanych wartości wskaźników.

Lp.	Działanie	Wskaźnik	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta	Poziom osiągnięcia	Źródło danych służących do pomiaru wskaźnika
1	Opracowanie lub aktualizacja strategii rozwoju organizacji	Liczba celów strategicznych do zrealizowania przez Członków Delegatur OPS - Odpowiedzialna wspólnota.	6	6	100.00 %	Liczba celów strategicznych w całym okresie została osiągnięta, W 2025 r. skupiono się przede wszystkim na czynnościach aktywizujących i integrujących Seniorów poprzez warsztaty i szkolenia w Delegaturach OPS a także poprzez prace ukierunkowane na konsultacje społeczne dotyczące zasady tworzenia struktur stowarzyszenia jako Regionalnych Delegatury Stowarzyszenia OPS i struktur wewnętrznych – komisji, zespołów roboczych. Budowanie świadomości realnego wpływu Seniorów na funkcjonowanie społeczeństwa obywatelskiego oraz na kierunki rozwoju polityki senioralnej, a także konstruktywny dialog z podmiotami administracji publicznej, rządowymi i samorządowymi w kształtowaniu sytuacji i godnego życia seniorów,
2	Organizacja warsztatów szkoleniowych na temat partycypacji społecznej.	Liczba osób uczestniczących w warsztatach dotyczących partycypacji społecznej	150	150	100.00 %	Wskaźnik zmierzony został na podstawie podpisów zebranych na listach obecności uczestników warsztatów.

Lp.	Działanie	Wskaźnik	Wartość zaplanowana	Wartość osiągnięta	Poziom osiągnięcia	Źródło danych służących do pomiaru wskaźnika
3	Szkolenia prawne i obywatelskie wg indywidualnych programów opracowanych z uwzględnieniem lokalnych potrzeb.	szkolenie informatyczne, prawne i obywatelskie	460	460	100.00 %	Wskaźnik zmierzony został na podstawie podpisów zebranych na listach obecności uczestników warsztatów.
4	Organizacja konferencji regionalnych.	Organizacja konferencji regionalnych	16	16	100.00 %	Wskaźnik został zrealizowany w 2023 r.
5	Wizyty studyjne w regionach.	Wizyty studyjne w regionie	32	32	100.00 %	Wskaźnik zmierzony został na podstawie podpisów zebranych na listach obecności uczestników szkolenia.
Średni poziom osiągnięcia wartości wskaźników					100 %	